Jsem cizinec a jsem v zařízení

Jako cizinec můžete být v přijímacím středisku, pobytovém středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců. Vysvětlíme, co můžete dělat, když nesouhlasíte s podmínkami v zařízení nebo se zdravotní péčí. Popíšeme také, jak se bránit proti některým rozhodnutím a co dělat, když jsou úřady nečinné. Dozvíte se, s čím Vám může pomoci ombudsman.

Nelíbí se mi v zařízení.

V zařízení Vám vysvětlili, jaká máte práva a povinnosti. (Předali Vám poučení.)

Pokud nedostanete to, na co máte právo (například Vám nedávají dost jídla, nepustili za Vámi návštěvu, nemohli jste jít k lékaři), nebo nejste spokojeni s tím, jak s Vámi v zařízení zacházejí, můžete podat stížnost ke Správě uprchlických zařízení. (Pokud jste v zařízení pro zajištění cizinců, můžete si stěžovat také u Ministerstva vnitra.) Sepsanou stížnost (i na ministerstvo) můžete předat zaměstnancům zařízení nebo ji poslat:

- Správa uprchlických zařízení: Lhotecká 559/7, 143 01 Praha 12, podatelna@suz.cz
- Ministerstvo vnitra: Nad Štolou 3, P. O. BOX 21/OAM, 170 34 Praha 7, posta@mvcr.cz

Pokud s vyřízením stížnosti nebudete spokojeni, můžete napsat ombudsmanovi.

Ombudsman také někdy navštěvuje zařízení pro cizince. Proto nám napište, pokud si myslíte, že tam s lidmi špatně zacházejí, ale nežádáte pomoc pro sebe. Ombudsman Vaše sdělení použije při plánování návštěv. Nikomu pak neřekne, odkud má informace (neprozradí, že jste napsal/a). Můžete napsat ve svém jazyce.

Nejsem spokojen/a se zdravotní péčí v zařízení. Co mohu dělat?

Můžete podat stížnost u Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra (ZZMV). Sepsanou stížnost můžete předat přímo v zařízení (zaměstnancům odboru ZZMV v zařízení) nebo ji poslat: Lhotecká 559/7, P. O. BOX 30, 143 01 Praha 12 – Kamýk, spisovna@zzmv.cz.

Pokud s vyřízením stížnosti nebudete spokojeni, můžete napsat ombudsmanovi. Prověří, jestli úřady dodržely pravidla pro vyřízení stížnosti, nemůže sám hodnotit poskytnutou zdravotní péči.

Nejsem spokojen/a se zdravotní péčí mimo zařízení.

Můžete podat stížnost u lékaře nebo zařízení (nemocnice), kde Vás ošetřili nebo odmítli ošetřit. Pokud neuspějete, můžete si pak stěžovat u úřadu, který jim vydal povolení poskytovat zdravotní služby, což je většinou krajský úřad, někdy ministerstvo. Podrobnosti najdete v našem letáku Zdravotnictví – stížnosti ve zdravotnictví.

Pokud s vyřízením stížnosti nebudete spokojeni, můžete napsat ombudsmanovi. Prověří, jestli úřady dodržely pravidla pro vyřízení stížnosti, nemůže sám hodnotit poskytnutou zdravotní péči.

Proti některým rozhodnutím se můžete odvolat. Třeba proti rozhodnutí o správním vyhoštění můžete podat odvolání do 10 dnů od jeho doručení. Když neuspějete, můžete pak do 10 dnů podat žalobu ke krajskému soudu. Žaloba má odkladný účinek (rozhodnutí o vyhoštění se nedá vykonat, dokud soud nerozhodne), pokud jste nebyli vyhoštění kvůli ohrožení bezpečnosti státu.

Proti některým rozhodnutím se nedá odvolat, ale můžete proti nim podat žalobu ke krajskému soudu, a to proti rozhodnutí o

- zajištění nebo prodloužení doby zajištění do 30 dnů od doručení rozhodnutí,
- nepovolení vstupu do České republiky do 30 dnů od doručení rozhodnutí,
- nepřiznání mezinárodní ochrany (např. azylu) do 15 dnů od doručení rozhodnutí a
- předání do jiného členského státu do 15 dnů od doručení rozhodnutí.

Žaloba v těchto případech většinou nemá odkladný účinek. To znamená, že platí vydané rozhodnutí [s výjimkou některých případů mezinárodní ochrany (azylu) – více v § 32 odst. 2 zákona o azylu]. Můžete ale soud požádat, aby žalobě přiznal odkladný účinek (aby pozastavil účinky rozhodnutí). Obecné informace najdete v letáku Soudní ochrana proti správním orgánům. V případě věcí cizinců ale platí různé výjimky (kratší lhůty k podání žaloby, osvobození většiny těchto řízení od soudních poplatků).

Pokud jste zajištěni, můžete také požádat o propuštění ze zařízení Policii České republiky – Ředitelství služby cizinecké police: Olšanská 2, 130 51 Praha 3, rscp.oprc@pcr.cz.

Pokud nesouhlasíte s umístěním do přísného režimu v zařízení pro zajištění cizinců, můžete podat stížnost k Ministerstvu vnitra: Nad Štolou 3, P. O. BOX 21/OAM, 170 34 Praha 7, posta@mvcr.cz.

Marně čekám na rozhodnutí! Co mohu dělat?

Pokud již uplynula lhůta k vydání rozhodnutí (třeba o žádosti o mezinárodní ochranu ve lhůtách podle § 27 zákona o azylu) a Ministerstvo vnitra nic nedělá, můžete ministra vnitra požádat o uplatnění opatření proti nečinnosti. Můžete k tomu použít náš formulář (nebo zde). Podrobnosti najdete v letáku Nečinnost úřadů.

Chci do jiného pobytového střediska. Jak na to?

O přemístění do jiného pobytového zařízení můžete požádat Správu uprchlických zařízení: Lhotecká 559/7, 143 01 Praha 12, podatelna@suz.cz.

Čeká mě vyhoštění z České republiky

Právníci od ombudsmana se mohou zúčastnit Vašeho vyhoštění. Ověří, že Vás v zařízení na cestu připravili a dali Vám informace o návratu v jazyce, kterému rozumíte. Během cesty budou sledovat, jak s Vámi policie zachází. Nemohou ale přímo zasáhnout (nezajistí například, aby Vám sundali pouta). Na postup policie během vyhoštění si později můžete sami stěžovat u Policie České republiky – Ředitelství služby cizinecké police: Olšanská 2, 130 51 Praha 3, rscp.oprc@pcr.cz.

Kdo mi pomůže? Mohu dostat právníka?

Zadarmo Vám poradí právníci neziskových organizací, kteří pravidelně chodí do zařízení.

Zadarmo Vám pomohou také další organizace. Kontakt najdete v našem letáku Organizace zabývající se cizineckou a uprchlickou problematikou.

Jak můžete dostat advokáta (i zadarmo nebo za méně peněz) popisujeme v letáku Právní pomoc.

S čím mi může pomoci ombudsman?

Ombudsman může

- prověřit, jak Vaši stížnost vyřídily úřady (Ministerstvo vnitra, Správa uprchlických zařízení, Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra, krajský úřad, Policie České republiky); ombudsman ale nemůže sám posoudit správnost zdravotní péče,
- posoudit správnost rozhodnutí úřadů (například Ministerstva vnitra); ombudsman ale nemůže rozhodnutí zrušit ani změnit, proto je lepší, když proti rozhodnutí podáte žalobu k soudu,
- prověřit nečinnost úřadů při vyřizování stížností nebo vydávání rozhodnutí,
- navštívit zařízení pro cizince a zjistit, jak tam s lidmi zacházejí,
- sledovat průběh Vašeho vyhoštění z České republiky.

Podrobnosti k činnosti ombudsmana a podání podnětu najdete v letáku Ombudsman.

S čím mi nepomůže ombudsman?

Ombudsman nemůže

- nařídit zařízení, aby Vás propustilo,
- zajistit Vaše přemístění do jiného zařízení,
- nahradit advokáta nesepíše Vám odvolání ani žalobu a nemůže Vás zastupovat u soudu,
- zabránit Vašemu vyhoštění ani při něm přímo zasáhnout,
- hodnotit rozhodnutí soudů.